

Вх № 443/хротот/20.11.2025г.

СТАНОВИЩЕ

на **доцент д-р Александър Тодоров Сарафов** (БАН, ИИКАВ, секция Води) - член на Научно жури, определено със заповед № 299 от 26.09.2025 г на Директора на Института по океанология към БАН, основана на чл. 4 ал. (2) и ал. (3) и чл. 25 от Закона за развитието на академичния състав в Република България; чл. 2 ал. (2) и ал. (3) и чл. 57 ал. (1) и ал. (2) от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ; чл. 11 ал. (4) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Институт по океанология – БАН – Варна, и на основание Решение на Научния съвет на Институт по океанология – БАН – Варна, взето с протокол № 12 от 17.09.2025 г. за провеждане на конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в Област на висше образование: шифър 4. „Природни науки, Математика и Информатика“; Професионално направление: шифър 4.4. Науки за Земята, Научна специалност: „Геология на океаните и моретата“; Научно направление: „Геолого-геоморфоложко картиране на крайбрежната зона“, научна секция „Динамика на бреговата зона“, обявен в ДВ, бр. 63/01.08.2025 г. на единствения кандидат подал документи - **гл. ас. д-р. Богдан Кирилов Проданов**

Представяне на изследователската дейност

В списъка с всички публикации за периода 2013-2025 г. е посочил 48 научни разработки като в конкурса за доцент участва с 42 от тях.

Сред тях 15 са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация като Web of Science и SCOPUS. Шест от публикациите са в две от четвъртините, в които Journal Citation Reports на Web of Science групира научните списания с импакт-фактор и девет са с метриката SJR на научните издания, реферирани в Scopus. Към показател **B4** „Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация“ кандидатът отнася **7** публикации в които е **водещ** автор, като тук броят на точките, които е достигнал е **120**, следователно той **покрива** изискванията. Пет от посочените публикации са в кватил Q2 и две са със SJR без IF. Три от статиите са публикувани в “Comptes rendus de l’Academie Bulgare des Sciences”, две от статиите са в реномираното издание

“Nature Conservation” и две в „SGEM International Multidisciplinary Scientific GeoConference EXPO Proceedings“.

Към група Г са отнесени 8 материала, публикувани в международни реферирани издания, включени в базите Scopus и Web of Science, като един от тях е в Q1, а седем са със SJR без импакт фактор. Останалите 25 публикации са издадени в рецензирани национални и международни списания, сборници от конференции и в монографично издание, сред който той е водещият автор единствено в шест от тях. Така, сумарно в раздел Г7 и Г8 Богдан Проданов регистрира 264 точки, следователно кандидатът надвишава и покрива изискванията по показателя. Важно е и неговото водещо участие в колектива създал използвана от Министерството на околната среда и водите “Методика за картографиране, определяне на граници и типа пясъчни дюни“, но неоченьвана сред „изданията, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация“. Прави впечатление, че една голяма част от публикациите са в съавторство с разнообразни екипи от учени.

Присъдената образователната и научна степен "Доктор по Науки за Земята" с диплома №000850 от 27.02.2017 г. покрива показател А и му носи **необходимите 50** точки съгласно Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

От всичките му публикации цитирани са четири, като всичките цитати – 16, са в списания реферирани и индексирани в световните бази с научна информация, което го позиционира по група показатели Д-11 „Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове“ с общо **80** т. с което също **покрива** изискванията. Преобладаващата степен на цитираност в статии с авторско българско участие в български научни издания, по никакъв начин не намалява научната им стойност.

Резюмирано научната продукция на Богдан Проданов **удовлетворява** и надхвърля с **28.5%** минималните национални и академични норми за заемане на длъжност „доцент“ по всички показатели от чл. 26 на ЗРАСРБ.

Заявени са участия в **35 международни и национални научни проекта** насочени към изследвания **динамиката на екосистемата в Черно море, на морското дъно и крайбрежната зона на България**, включително с **мониторинг, картиране и картографиране**. Разкриват експертиза в различни

области, сред които **брегозащита, геоархеология, антропогенен натиск, рискова геоморфология**. Академичната длъжност „Доцент“ на Проданов ще подпомогне бъдещи кандидатствания, особено в случаите когато се изисква ръководителите на проекти да са хабилитирани учени, въпреки че и досега бил ръководител на 13 национални и 2 международни проекта. Респектиращата активност на гл. ас. д-р Проданов е обяснима и с личната мотивация да защитава постоянния трудов договор в секция "Динамика на бреговата зона" на Института по океанология към БАН от 03.12.2012 г. досега. **Ангажираността като лектор** в учебна дейност със студенти от Катедра „Климатология, Хидрология и Геоморфология“ в Геолого – географски факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ е **в последните две години**.

Оценяване научните постижения

Изследванията на морски брегови екзогенни процеси и форми, основани върху необходима теоретична основа и подкрепени със собствена теренно-експериментална автентична информация открояват научни трудове установяващи/анализиращи:

- промени в динамиката на свлачищни процеси (В.4-1), връзки между наклони на плажовия склон и размери на утайки (Г.7-26) в бреговия профил на морето;
- промени във възможностите на лонгозите да задържат речни и морски разливания (Г.7-2), (Г.7-27), както и в степента на еутрофикация (Г.7-7);
- промени в олигохалинния естуарен характер на Дуранкулашки басейн (Г.7-8);
- реакцията на бреговата зона при екстремни въздействия (Г.7-18), (Г.7-21), (Г.7-23), динамиката на Черноморската екосистема и крайбрежната зона на България (Г.7-32);
- крайбрежни зони с антропогенно променена хидроморфология (Г.7-10), райони с техногенна трансформация (Г.7-14), взаимодействие „суша–море“ чрез интегрирани геоархеологически и историко-географски подход (Г.7-28), (Г.7-31), (Г.8-1);

- намаляване пространствения обхват на типове местообитания върху естественото морско дъно (В.4-7) дънни форми със специфичен и/или комбиниран генезис (В.4-2), (Г.7-20);
- моментно състояние на макрозообентос (Г.7-15), популационно-биологичните характеристики на кефалови риби (Г.7-22), (Г.7-25); картографиращи:
- моментни заснемания на крайбрежната зона (В.4-3), седиментни биотопи (Г.7-13), разпространение на отпадъци по българските плажове (Г.7-1); плажно-дюнни системи (В.4-4), (Г.7-9), (Г.7-11); класифициращи:
- първични и вторични дюни (В.4-5), клифово и акумулативно крайбрежие (В.4-6), (Г.7-19), ландшафтното мозаечно разнообразие в Българското Черноморие (Г.7-4), (Г.7-12), (Г.7-16), крайбрежна изложеност на вълново въздействие (Г.7-17), литоложки характеристики на дънни седименти (Г.7-24); създаващи триизмерен цифров модел на релефа на морското дъно (Г.7-3) (Г.7-30), на крайбрежната зона (Г.7-29) на повърхността на Несебърския полуостров и прилежащата акватория (Г.7-5), на залив Болата с последващ геоморфоложки и ландшафтен ГИС-анализ (Г.7-6).

В справката с оригиналните научни приноси кандидатът описва подробно новото знание представено в публикациите с които участва в конкурса. Формулира научни приноси в направления, развиващи се в секция „Динамика на бреговата зона“ на Институт по океанология, които са систематизирани на база реферираните научни материали:

1. В геолого-геоморфоложкото картиране и картографиране на:

- крайбрежни дюни по българското Черноморско крайбрежие по геоморфоложки признаци, идентифицирани дюнни системи, оценка на физическа загуба на дюнни местообитания (В.4-5), (Г.7-9), (Г.7-11), (В.4-4), (Г.7-1). На основата на пространственото детайлно изследване на дюнните местообитания, сред „Други научни разработки с участието на кандидата“ е представена научно обоснованата „Методика.....“, в която гл. ас. д-р Проданов е първи автор. Създадена е чрез прилагане на геоморфоложки подход и е стандартизирана процедура за картиране на дюнните форми на релефа, приета за задължителна със Заповед № РД-

57/17.01.2024 г. на Министъра на околната среда при всички бъдещи процедури по Закона за устройство на черноморското крайбрежие в кадастралната и административна практика. (ДНР-1);

- подводния брегови склон – съставяне геоморфоложка карта в мащаб 1:10 000, разграничаваща два последователни свлачищни цикъла, доказващи регресивни морски нива (В.4-1);

- подводния и надводния брегови склон - съставяне морфоструктурна карта в мащаби 1:5 000 (суша) и 1:10 000 (под вода), оконтуряваща геоложки и тектонски единици, структурни тераси, скални продължения на носовете от сушата до под морското равнище, (В.4-6), моментни заснемания на крайбрежната зона (В.4-3), (Г.7-29), геоморфолошко и ландшафтно картиране (Г.7-6);

- морското дъно - съставяне геоморфоложка карта с диференциране 55 различни морфоложки форми според геоморфоложките условия, надграждащи съдържателната част в дребномащабни (1:100 000 и 1:200 000) схеми от миналия век (В.4-2); изготвяне типология на загубените/видоизменени подводни форми, изчисляване абсолютната загуба на площ местообитания (В.4-7).

2. В пространствено-времеви изследвания на антропогенното замърсяване върху плажово-дюнните системи с макроотпадъци (В.4-4), (Г.7-1) и оценката на гео-екологичното състояние в крайбрежни езера (Г.7-2),(Г.7-7),(Г.7-8),(Г.7-15),(Г.7-22),(Г.7-25).

3. Анализира геолого-геоморфоложките условия в контекста хидродинамични условия и рисковете от морски явления с цел прогнозиране реакцията на бреговата зона (Г.7-18), (Г.7-21), (Г.7-23) (Г.7-26),(Г.7-32).

4. Компетентната теренно-експериментална експертиза на резултати от реализирани от Проданов дистанционни и геофизични методи е използвана в екипни хидроморфоложки, екологични, хидроложки и археологични изследвания на крайбрежната зона и шелфа (Г.7-10),(Г.7-17), (Г.7-7)], (Г.7-27),(Г.7-28),(Г.8-1), (Г.7-5),(Г.7-30),(Г.7-31).

Заключение

Анализът на изследователската дейност на **гл. ас. д-р. Богдан Кирилов Проданов**, показва научни и практико-приложни приноси, с които се доразвива

теоретичното познание и се усъвършенства методическия инструментариум за решаване геоморфоложки проблеми, отговарящи на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, на НАЦИД и ПУРПОНСЗД в Института по океанология - БАН. за званието **доцент**. Без колебание заявявам пред членове на научното жури, че одобрявам избирането на **Богдан Кирилов Проданов** за доцент и с **убеденост** гласувам „за“.

София, 17.11. 2025 г.